

Spotzang Albert Verwey

op de Ornithologische hobby van zijn zoon Jan ± 1925

Hier is een kolfje naar mijn hand:
Ik was juist uitgeput van dichten,
Toen ging 'k met JAN langs land en strand
En vond, wat 'k hier nu zal berichten.

Ik was juist uitgeput van rijmen,
En wist geen woord meer om te lijmen
Aan 't and're woord; toen toonde JAN
Me 'n land vol vogels, en die dieren,
Zóó fraai en ook zóó vreemd benaamd,
Dat ik, om Jullie te plezieren,
Zoals 't een goed poëet betaamt,
Wel zeven weken rijmen kan!

Ik zag daar niet alleen de leeuwerik,
Maar de heimourik en de doverik,
En de gril en de grit en de kwid en de krik,
En de tuut en de fuut en de tureluur
En de duut en het vogeltje schiet-in't-vuur,
En de tjuut en de schrieverik.

En één vogel heette de kiekendief,
En een andere noemde zichzelf "zoetelief",
En een kliet en een knot en een ak en een gust,
En een alk en een erk en een krak en een krust
Gezelsten verheugd met een kokelevi
Een dominee, een deen en een krie!

En dat vriendelijke vogeltje "Levendigheid"
Dat vrijde zowaar met lijzetijd,
En het zag om een hoekje een kalen kadotter
Met zijn vriendjes, den sprotter en protter.

Ik kan je verzek'ren, er kwam geen end
Aan het rare gedoe: wáár dat 'k me ook wend,
Overall het vreemdste concilie.
Een Noorman en een Witte Non
Zongen sopraan en bariton.
Een Grijsze Lummel liep als familie
Met een gele Hofzanger en een Swel.
't Is waarlijk te zot, dat ik 't vertel,
Maar één meneer noemde zich Staring, –
Je weet wel, een dichter, – en toen kwam Dwaaske
En vroeg waarachtig ook een plaatske.

En eind'lijk, als de baas van 't spul, Klein Jannetje
Arm in arm met 't ovenbakker-mannetje.
Dat was mijn laatst' openbaring:
Ik zette alles trouw op papier,
En liet 't dragen door de Groote Schier.

NOORDWIJKS	NEDERLANDS
heimourik	kneu
dooverik	bokje
gril	kleine strandloper
grit	grutto
kwid	tapuit
krik	wintertaling
tuut	tureluur
tjuut	tureluur
tureluur	kuifleeuwerik
kokelevi	kuifleeuwerik
duut	geelgors
schrieverik	geelgors
schiet-in-'t-vuur	koolmees
zoetelief	boomleeuwerik
kliet	scholekster
knot	kanoetstrandloper
akke	kauw
gust: 'guste hoenders'	patrijzen zonder jongen
alk	= kauw, maar ook alk
erk	manlijke wilde eend
dominee	beflijster
krak	krakeend
krust	krakeend
Deen	ruigpootbuizerd
Deen	ook: wilde zwaan
krie	zwarte kraai
levendigheid	grauwe vliegenvanger
lijzetijd	bastaard nachtegaal
kale kadotter	spreeuw
sprotter	spreeuw
protter	spreeuw
staring	spreeuw
Noorman	koperwiek
witte non	nonnetje
grijze lummel	bonte kraai
gele hofzanger	spotvogel
swel	boerenwaluw
geitenmelker	nachtwaluw
dwaaske	nachtwaluw
Klein Jantje	winterkoning
ovenbakkertje	fitis
grote schiere	wilde gans

Jan Verwey, één van de zeven kinderen van dichter Albert Verwey, kreeg van zijn vader dit met spot geschreven Sinterklaasgedicht. De familie Verwey woonde toen in Noordwijk, waar Jan het Vogel Trekstation oprichtte en samen met Gerrit A. Brouwer. Met hun waarnemingen van vele nieuwe soorten gaven ze de Nederlandse ornithologie een stevige impuls. De in 1925 gepubliceerde avifaunalijs werd daarmee flink uitgebreid.

In datzelfde jaar schreef vader Albert deze spotzang op de vogelnamen rond 5 december, Jan was toen 26 jaar. Onderstaand lijstje helpt je op weg om sommige namen uit het gedicht te kunnen plaatsen en het is tevens een uitbreiding van uw kennis van de vogelnamen in streektaal (Noordwijks in dit geval).•